



» 21

IN 'POLITIONEEL JEUGDBELEID' ZIT VOORAL HET WOORD BELEID

Anno 2022 is er veeleer sprake van een Geïntegreerde Politie, gestructureerd op meer dan ... 180 niveaus. Wil men, op welk vlak dan ook, dus ook wat de relatie tussen de politie en de jongeren betreft, kunnen spreken van één aanpak die de politie succesvol de toekomst moet inloodsen, dan is het nodig dat alle neuzen in dezelfde richting wijzen, meer dwingend wel te verstaan, niet meer vrijblijvend.



Nood aan een systematische aanpak

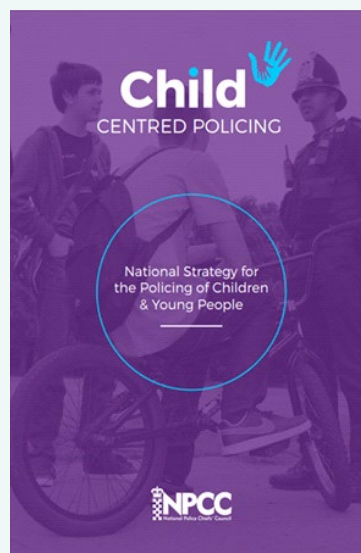
In het kader van onze opdrachtbrief en de opgenomen strategische doelstelling 'De Algemene Inspectie werkt samen' heeft de AIG gesprekken gevoerd met overheden, diensten en organisaties. De Algemene Inspectie kan haar opdrachten maar op een correcte en kwaliteitsvolle manier uitvoeren als zij voelt, weet en begrijpt wat er leeft, binnen de Geïntegreerde Politie én bij de gebruikers van de politie. Doel is om enerzijds de gesprekspartner beter te leren kennen, maar anderzijds ook om ervoor te zorgen dat de AIG, wat zij nastreeft en wat zij doet, gekend zijn. Dat ook de jeugdsector niet kon worden vergeten is evident, de (verstoorde) relatie tussen jongeren en politie is immers een thema dat regelmatig de media haalt.

Spanningen tussen de bevolking en de politie zijn niets nieuws. Om haar werk naar behoren te kunnen doen is de politie altijd afhankelijk van de medewerking van de bevolking. Burgers zijn pas bereid om mee te werken met de politie wanneer ze het optreden van de politie als legitiem beschouwen. De politie beschikt door de wet weliswaar over een formele legitimiteit, maar zonder sociale legitimiteit wordt het maatschappe-

lijke gezag van de politie niet of minder aanvaard. Regelmatig worden rapporten gepubliceerd met de vaststelling dat iets beter kan binnen de politie. Zo is de politie racistisch, te weinig aanwezig op straat, te weinig divers, doet ze aan etnisch profileren, is ze te weinig georiënteerd naar de toekomst, niet vriendelijk genoeg of neemt ze klachten onvoldoende ernstig.

Voor de Algemene Inspectie moet het politiebestedel in de eerste plaats ruimte bieden om problemen van uiteenlopende aard en intensiteit meer beleidsmatig aan te pakken. Daarnaast moet de wil bij politieke en politionele verantwoordelijken aanwezig zijn om dit te doen, derhalve moeten de financiële middelen worden voorzien en de juiste structuren worden gecreëerd. De politie heeft dus voor de toekomst bovenal nood aan een systematische aanpak van het beleid, zoals dit bijvoorbeeld het geval is in de luchtvaartsector. Terwijl bij misdaad eerder de nadruk ligt op het ter verantwoording roepen van daders nadat een misdrijf heeft plaatsgevonden, is de aanpak van de veiligheid van de luchtvaart vooral gericht op risicobeheersing en het voorkomen van vliegtuigongevallen door middel van het toepassen van normen en standaarden, het opzetten van verbetertrajecten, opleiding en doorgedreven toezicht. Is publieke veiligheid niet even belangrijk, of zelfs nog belangrijker dan een reis per vliegtuig?

“HET DOEL VAN DE CONTROLE VAN DE
ENGELSE ALGEMENE INSPECTIE IS NIET
OM TE BESTRAFFEN, MAAR OM HET
POLITIEKORPS TOE TE LATEN UIT DE
BEVINDINGEN TE LEREN”



→ Een mooi voorbeeld van een beleidsmatige aanpak in de jeugdsector is de *National Strategy for the Policing of Children & Young People*.

Naar Engels voorbeeld

De weg naar kwaliteitsverbetering verloopt voor de AIG via een beleidsmatige aanpak door (1) kwaliteitsnormen en -standaarden te bepalen, (2) deze verplicht te laten toepassen binnen de politiekorpsen, (3) er een effectief toezicht op uit te oefenen en (4) (wetenschappelijk) onderzoek te voeren naar de effectiviteit en efficiëntie van de normen en standaarden, waardoor we terug bij (1) aanbelden.

Een mooi voorbeeld van een beleidsmatige aanpak in de jeugdsector is de *National Strategy for the Policing of Children & Young People*. Uitgangspunt van deze nationale jeugdstrategie van de politie is “dat het voeren van beleid, het bepalen van processen en het bepalen van de interacties van de politie met kinderen en jongeren, een aanzienlijke impact kunnen hebben op hun leven, zowel op korte en lange termijn. Ons vermogen om contact te leggen met kinderen en jongeren zal van invloed zijn op onze relatie met hen en uiteindelijk bijdragen tot onze effectiviteit door te voorkomen dat zij slachtoffers of daders worden”.

Deze nationale strategie wordt vervolgens verder vertaald binnen de Engelse politiekorpsen, zoals het voorbeeld van New Hampshire illustreert.

Het document ‘When to call the police’ bundelt nationale richtlijnen van de *National Police Chiefs’ Council* (NPCC) voor scholen die contact wensen op te nemen met de politie over incidenten die zich in een schoolomgeving kunnen

voordoen. Het gaat hier om situaties waarbij scholen worden geconfronteerd met (cyber)criminaliteit, druggebruik, belaging, seksuele misdrijven, diefstal, wapengebruik, enz. Het initiatief *Police-Youth Engagement* is een voorbeeld van een structurele aanpak om jongeren en politie dicht bij elkaar te brengen. Ook België beschikt over een omzendbrief met een specifieke aanpak inzake jeugdcriminaliteit, waarbij een aanspreekpunt voor de scholen binnen de politie moet worden aangeduid. De implementatie ervan wordt echter niet opgevolgd en geëvalueerd.

Voor de AIG moet een aanpak waarbij telkens ad hoc wordt gereageerd op bepaalde feiten worden vervangen door een permanente en proactieve benadering. De AIG is een grote pleitbezorger van de manier waarop het Verenigd Koninkrijk structureel politiebeleid voert. Vooreerst is er het *College of Policing* dat werd opgericht in 2012 en afhangt van de *Home Office*, te vergelijken met onze FOD Binnenlandse Zaken. Het stelt normen op voor de politonele beroepspraktijk, erkent aanbieders van opleidingen, bevordert goede praktijken en biedt de politiediensten ondersteuning in de taken rond de bescherming van het publiek en de preventie van criminaliteit. Tevens bevordert het de ethiek en de waarden in het politiewerk via het bepalen van integriteitsnormen. Ten slotte beschikt het over een nationale online politiebibliotheek¹. Jaarlijks wordt een plan opgesteld waarin de prioritaire gebieden voor de ontwikkeling van nationale normen en politiepraktijken worden bepaald.

¹ Zie <https://www.college.police.uk/library>

Deze prioriteiten worden vastgesteld na breed overleg met een aantal partners, waaronder de NPCC en de *Chief Constables' Council*. Dit orgaan komt elk kwartaal bijeen om operationele politieaangelegenheden te bespreken en maatregelen af te spreken. In samenwerking met het *College of Policing* neemt de Raad besluiten over nationale normen en gemeenschappelijke benaderingen, met als doel het publiek te beschermen tegen de ernstigste en meest strategische bedreigingen. De operationele vertaling van de normen die door het *College of Policing* worden bepaald, gebeurt vervolgens door de NPCC, waarna deze in de 43 lokale politiediensten worden ingevoerd.

De toepassing van de normen en standaarden, en dus de prestaties van de 43 politiekorpsen in Engeland en Wales, worden gecontroleerd door de Engelse Algemene Inspectie (HMICFRS), onder meer via het PEEL-assessment (Police Effectiveness, Efficiency and Legitimacy)². Een dergelijke vorm van toezicht is naar Belgische gewoonten ongekend en redelijk intens, zeker omdat alle rapporten en resultaten, ook de slechte, op de site van HMICFRS worden gepubliceerd en aldus ter beschikking staan van beleidsverantwoordelijken, politiefunctionarissen en burgers. Zo leren de resultaten van bijvoorbeeld de politieregio Cleveland, gelegen in het noordoosten van Engeland, dat zij op het vlak van efficiëntie, doeltreffendheid en legitimiteit telkens "op onvoldoende wijze" presteren. Positief is dat het korps met deze bevindingen ondertussen wel aan de slag ging en ook vooruitgang boekte. Het doel van de controle is dus niet om te bestraffen of om iemand met de vinger te wijzen, maar wel om het politiekorps toe te laten uit de bevindingen te leren.

Daarnaast bestaat er het IOPC, het *Independent Office for Police Conduct*, dat onderzoeken voert naar politiepersoneel dat fouten heeft gemaakt. Het wordt 'gefinancierd' door het *Home Office*. Het verdient ook aanbeveling om te verwijzen naar een niet door de overheid betaalde onafhankelijke 'denktank' van de politie, de *Police Foundation*, die zich richt op het optimaliseren van de politie en het ontwikkelen van kennis van en inzicht in politieoptreden en misdaadbestrijding. Onlangs bracht deze denktank nog een uitgebreid rapport³ uit hoe de politie van de toekomst er in Engeland en Wales moet uitzien.

² Zie <https://www.justiceinspectors.gov.uk/hmicfrs/peel-assessments/what-is-peel/>

³ Zie https://www.policingreview.org.uk/wp-content/uploads/srpew_final_report.pdf

“EEN MODEL MET MEER DAN 180 ONDERDELEN STAAT HET LEVEREN VAN UNIFORME KWALITEIT IN DE WEG”

Streven naar uniforme kwaliteit als leitmotiv

Een model bestaande uit meer dan 180 onderdelen staat het leveren van uniforme kwaliteit in de weg en zal uiteindelijk de veiligheid van de burger in het gedrang brengen. Door meer samenhang op belangrijke gebieden te bewerkstelligen, zullen de juiste dingen prioriteit krijgen en zal het publiek beter weten wat het van zijn politie mag verwachten. Door het ontbreken van een centraal sterk strategisch regulerend platform is er geen duidelijke nationale politiestrategie om een deskundig antwoord te kunnen geven op toekomstige uitdagingen en tekortkomingen. De overheden moeten daarom, veel diepgaander dan actueel gebeurt, met de Kadernota Integrale Veiligheid (KIV), met het Nationaal Veiligheidsplan (NVP) en de Zonale Veiligheidsplannen, bepalen welke resultaten zij verwachten van de politiediensten, hoe en met wie deze zullen worden bereikt, hoe de controle erop zal worden uitgevoerd en hoe erover zal worden gecommuniceerd. Het debat hierover kan niet enkel worden overgelaten aan de politiediensten zelf, maar moet het gevolg zijn van een breed maatschappelijk debat, liefst in een daarvoor op te richten specifiek permanent orgaan van de Uitvoerende Macht, dat deze oefening op permanente basis dient te verrichten. Dit moet toelaten om de politie voortdurend bij te sturen, absoluut noodzakelijk in deze uitdagende tijden.

Recent lanceerde de minister van Binnenlandse Zaken een werkgroep inzake de 'kind- en jongerentoets'⁴ om de relatie tussen kinderen en jongeren en politie te verbeteren. Bedoeling is dat de werkgroep een tool maakt die de procedures aanpast voor wanneer politie specifiek in contact komt met kinderen en jongeren. "The proof of the pudding is in the eating". Het succes van dit nuttige initiatief zal afhangen van welke kwaliteitsnormen en -standaarden er zullen worden bepaald, hoe (goed) deze zullen worden geïmplementeerd, opgevolgd, geëvalueerd en gecontroleerd.

⁴ Zie <https://verlinden.belgium.be/nl/kindtoets>



Johan De Volder

Het grootste deel van de loopbaan van Johan De Volder situeert zich in de gerechtelijke zuil, die hij evenwel verliet begin 2015 na zijn benoeming tot adjunct-directeur van de Scheepvaartpolitie. Sinds eind 2017 is HCP Johan De Volder adjunct-Inspecteur-generaal binnen de Algemene Inspectie van de Federale en van de Lokale Politie. Hij schreef, samen met de Inspecteur-generaal, diverse visiedocumenten.



Thierry Gillis

Thierry Gillis begon zijn carrière als lid van de dienst Interventie bij de gemeentepolitie van Etterbeek. In 2000 werd hij korpschef van de PZ Ukkel-WB-Oudergem. In 2012 stapte hij over naar de Federale Politie als beleidsadviseur van de commissaris-generaal. Sinds 2017 is HCP Thierry Gillis Inspecteur-generaal van de Algemene Inspectie van de Federale en van de Lokale Politie.

Een permanente aanpak gebaseerd op kwaliteitsnormen en -standaarden zal inspanningen vergen van de beleidsmakers, in de eerste plaats financieel, want wie normen oplegt en standaarden bepaalt, die moet er ook voor zorgen dat de politie die kan respecteren. Ook de mandatarissen van de politie zullen hun manier van leidinggeven moeten aanpassen, ze zullen hun beleid meer moeten richten naar het (publiek) afleggen van verantwoording. >

U kunt de uitgebreide versie van dit artikel digitaal raadplegen in BlueConnect, de online bibliotheek voor de politiediensten.



LEES MEER
WWW.BLUECONNECT.BE